

Bländaren

LÄR DIG DIN SYSTEMKAMERA DEL 2

JENNY PUROUNNE
FOTOGRAF

BLÄNDAREN

Lär dig om ljusinsläpp och skärpedjup

Reglerar Ljuset

För att det ska kunna komma in ljus så att du kan skapa en bild, måste det finnas en öppning och den hittar du i objektivet (kamerans öga).

Bländaren reglerar hur stor öppningen i objektivet är och således hur mycket eller lite ljus som släpps in åt gången.

Bländaren skrivs ut med ett f.

Ju lägre tal du väljer (tex. f/1,8), ju större blir öppningen i objektivet och desto mer ljus släpps in i kameran.

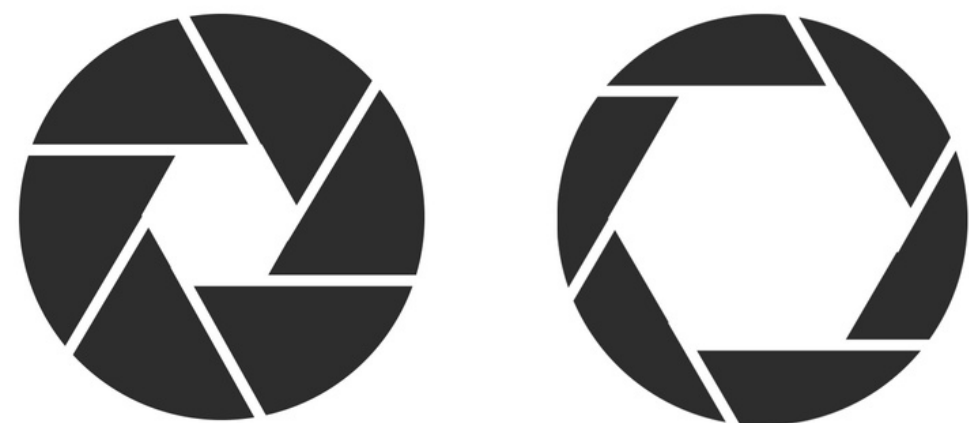
Väljer du tvärt om ett högre tal (tex. f/16), blir öppningen i objektivet mindre och desto mindre ljus släpps in i kameran.

Reglerar Skärpedjupet.

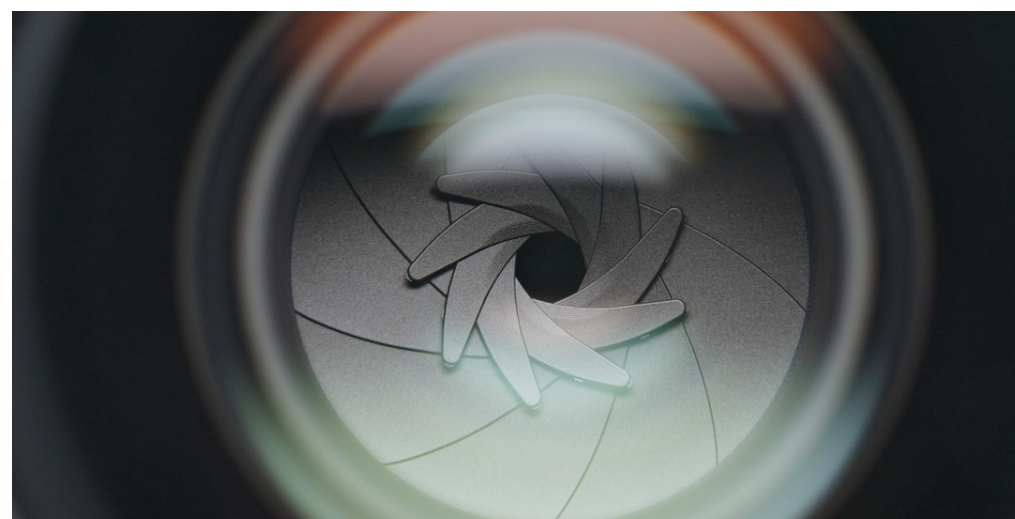
Förutom ljuset, påverkar bländaren även Skärpedjupet, dvs hur stort område (i djupled) i bilden som är skarpt.

Ett kort skärpedjup gör bara en liten yta i bilden skarp, medan resten får en fin för- och bakgrundsoskärpa.

Ett långt skärpedjup gör att en stor yta i bilden blir skarp och en mindre yta ligger i oskärpa.

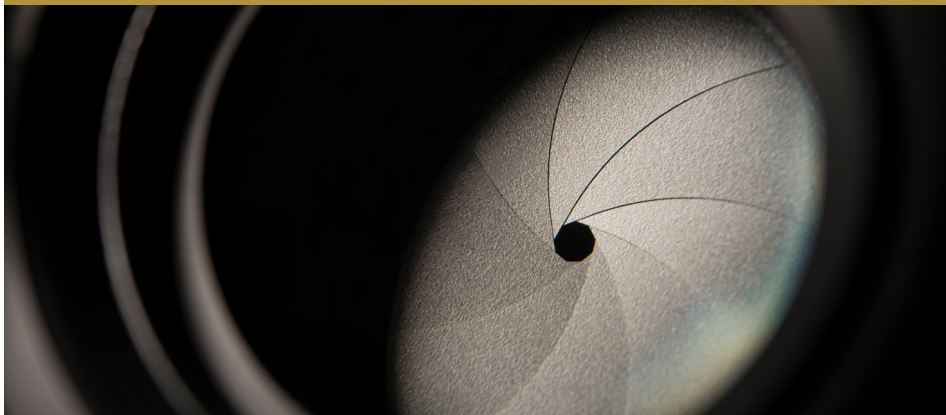
STOR BLÄNDARE — LITEN BLÄNDARE
LJUSARE BILD — MÖRKARE BILD
KORT SKÄRPEDJUP — LÅNGT SKÄRPEDJUP

BLÄNDAREN

Bländaren sammanfattning

- Påverkar skärpedjupet och ljuset
- Lägre bländartal gör bakgrunden suddigare och bilden ljusare
- Högre bländartal gör bakgrunden skarpare och bilden mörkare

Stor bländaröppning (Litet bländartal) ger ett kort skärpedjup. Tex f/1,2

Liten bländaröppning (Stort bländartal) ger ett långt skärpedjup. Tex f/22

STÄLLA IN KAMERAN

Hur ställer jag in bländaren på min kamera?

I kamerans auto-läge ställer kameran själv in bländaren och de andra inställningarna för en "korrekt exponering", det vill säga inte under- eller överexponerad. Om du däremot själv vill börja styra inställningarna – till exempel för att ta ett foto med suddig bakgrund – så är bländarprioritet en bra början.

För att ställa in bländaren ska du vrida programvalsratten på kameran till läge A (Aperture) för Nikon, Sony, Olympus med flera eller AV (Aperture Value) för Canon. I detta läge anpassas slutartiden efter din valda bländarstorlek. Du kan även välja M (Manual) som är helt manuellt och du ställer in alla inställningar själv.

A/AV – Här snurrar du vanligtvis på ratten framtill vid avtryckaren för att justera bländartalet.

Slutartid justeras automatiskt efter vald bländare.

Tänk på att om du väljer en liten bländare i sämre belysning, så kommer kameran vilja välja en längre slutartid.

Om du då håller kameran i handen är risken för skakningsoskärpa stor.

Använder du stativ går det bra med längre slutartider.

Tips! Slå upp "bländarautomatik", "bländarstyrd automatik" eller "bländarprioritet" i din manual för att läsa hur du ställer in på just din kamera.

M – I helmanellt läge behöver du ställa in både slutartid och bländare. En mindre bländare behöver ofta en längre slutartid för att inte få för mörk bild, och tvärtom. Oftast ser du direkt i displayen hur kameran kommer exponera bilden, så du ser om det blir för ljust eller mörkt.

När ska jag använda stor bländare?

Stor bländare (lågt bländartal) ger kort skärpedjup och lämpar sig bra till porträtt och detaljbilder.

Det gör bakgrunden suddig och isolerar huvudmotivet. Det får motivet att framträda i bilden bättre.

Tips!

Slå upp "M", "Manuell" eller "Manuell Exponering" i din manual för att läsa hur du ställer in på just din kamera.

Eller googla din kamera. Det är enklast i bland.